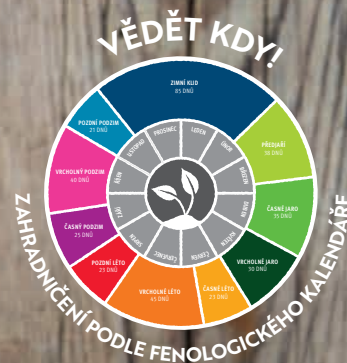

ANDREAS BARLAGE | BRIGITTE GOSSOVÁ | THOMAS SCHUSTER

RYCHLÝ ZAHRADNÍ RÁDCE

s kalendářem
prací

**SPIEGEL
BESTSELLER**

OCENĚNÝ DEUTSCHER GARTENBUCHPREIS

KAZDA

Předjaří

Časné jaro

Vrcholné jaro

Časné léto

Vrcholné léto

Pozdní léto

Časný podzím

Vrcholný podzím

Pozdní podzím

Zima

Předmluva

Otázky, kdy a jak, zaměstnávají majitele zahrad po celý rok. Kdy můžu začít s výsevem a výsadbou venku? Kdy je nejvhodnější čas na prořezání jabloní, trvalek nebo živého plotu? Kdy můžu sklidit první salát? Co tajně požírá můj buxus?

Ve většině případů je pro úspěch opatření rozhodující správné načasování, ať už se jedná o výsadbu, prořezávání, nebo údržbu.

→ **Rychlý vyhledávač** vás pomocí klíčových slov navede přímo k činnosti, kterou byste měli v určitém časovém období zvládnout.

→ **Samostatnou kapitolou** je každé z fenologických období. Zde se dozvíte, kdy můžete být na zahradě aktivní a kdy je lepší nic nedělat, a to bez ohledu na to, zda žijete v mírném, nebo drsném podnebí.

→ **Servisní sekce** obsahuje slovníček odborných výrazů a rejstřík všech důležitých pojmů.

Obsah

Rychlý vyhledávač 4

Rychlý vyhledávač poskytuje bleskový přehled o všech zahradnických činnostech pro každé téma – od bylinek až po zimní ochranu rostlin. Činnosti jsou ve vyhledávači uváděny formou abecedně řazených klíčových slov.

Praktická část 18

Předjaří	26
Časné jaro	52
Vrcholné jaro	76
Časné léto	106
Vrcholné léto	126
Pozdní léto	146
Časný podzim	162
Vrcholný podzim	178
Pozdní podzim	192
Zima	206

Servisní část 218

Slovníček	218
Tabulky a kalendář	222
Druhový a věcný rejstřík	230
Literatura a tiráž	238

Bylinky

Dělení bylinek 68

Tip: Máte chuť na levanduli? 133

Množení bylin 138

Množení dělením 59

Petržel: Sklizeň semen 157

Co dělat, když... petržel nechce vzejít? 68

Sklizeň 156

Krok za krokem: Výsev do misek 35

Tip: Zpracování bylinek 137

Cibuloviny a hlízoviny

Dělení trsů cibulovin 117

Dělení trvalek 116

Hnojení 167

Kontrola cibulí a hlíz 41

Nákup jarních květin 37

Odstraňování odkvetlých částí 92

Rychlení cibulí a hlíz 67

Shrabování listí 183

Info: Vhodná hloubka výsadby 93

Výsadba cibulovin a hlízovin 93, 153

Výsadba cibulovin 169

Výsadba lilií 198

Zazimování zahradních květin 184

Časná sklizeň

Předpěstování na okenním parapetu 35, 47, 71

Tip: Rostliny pod fólií 31

Krok za krokem: Výsev do misek 35

Založení pařeniště 31

Hmyz, zvířata a ptáci v zahradě

Ochrana rostlin 189

Info: Přítel, nebo nepřítel? 79

Řez vysokých trvalek 40

Střihání živých plotů 164

Úklid zahrady 180

Hnojení

Aplikování mulče	56
Hnojení	60, 80, 112, 167
Hnojení dřevin	132
Hnojení ovocných stromů	44
Hnojení stálezelených rostlin	87
Péče o kbelíkové rostliny	133
Pěstování rajčat	141
Info: Přehled rostlinných hnojiv	30
Příprava zimní ochrany	165
Krok za krokem: Rozpoznávání půdních typů	28
Info: Solení silnic – problém pro stálezelené rostliny	87
Testování půdy	28
Vyklízení kbelíkových rostlin a péče o ně	89
Vylepšování půdy	30
Výsadba letniček a balkonových květin	90
Zahájení hnojení	37
Zahájení zeleného hnojení	181
Založení kompostu	82
Tip: Zelené hnojení oživuje půdu	54

Jezírko

Údržba jezírka	92, 116, 187
----------------	--------------

Množení

Dělení bylinek	68
Dělení trsů cibulovin	117
Dělení trvalek	67, 116, 152
Množení a dělení pivoňek	186
Množení bobulovin	118, 200
Množení bylinek	138
Množení dělením	59
Množení dřevin	112
Množení hřížením	111
Množení kbelíkových rostlin	149
Množení růží	198
Množení řízkováním	129, 195
Množení trvalek a dřevin	135
Pěstování jahod	137
Pěstování rebarbory	189
Údržba jezírka	92

Info: Včasné dělení trvalem	152
Krok za krokem: Zakořeňování řízků	195
Krok za krokem: Získejte řízky svépomocí	129

Ochrana rostlin

Aplikování mulče	56
Boj proti mšicím	79
Boj proti plevelům	111, 128
Boj proti plísňovým onemocněním	109
Boj s lalokonoscem	85
Kontrola cibulí a hlíz	41
Kontrola kbelíkovek	41
Info: Květy, nebo poupata? Ošetření ovoce a bobulovin postříkem	69
Léčení plísňových onemocnění	140
Ničení vajíček slimáků	183
Speciální stránka: Noví hosté v zahradě	124/125
Ochrana rostlin	63, 69, 99, 113, 119, 134, 139, 158, 173, 187, 201, 210
Péče o oleandr	149
Pěstování jahod	137

Info: Přítel, nebo nepřítel?	79
Info: Plísňové choroby růží	113
Info: Rozpoznání plísňových onemocnění	140
Sklizeň jablek	154
Udržování slimáků na uzdě	34
Úklid zahrady	180
Speciální stránka: Zabraňte únavě půdy 204/205	
Vyhýbejte se plevelům a bojujte s nimi	58
Výsadba ovocných stromů	45, 172

Okrasné dřeviny

Barborky	196
Info: Dřeviny atraktivní na podzim a v zimě	167
Info: Dřeviny dobře snášející radikální řez	39
Hnojení	60, 167
Hnojení dřevin	132
Hnojení stálezelených rostlin	87
Krok za krokem: Jak správně sázet	38
Krok za krokem: Jak udržet levanduli hustou	62
Krok za krokem: Jak vysadit živý plot	81

Kontrola zimní ochrany	41	Střihání živých plotů	109, 164
Množení dřevin	112	Info: Trvalky a keře kvetoucí v pozdním podzimu a v zimě	196
Množení hřížením	111	Tvarování	131
Množení řízkováním	129, 195	Vyhňte se zamokření	194
Množení trvalek a dřevin	135	Výsadba dřevin	32, 38, 167
Odstranění divokých výhonků	93	Výsadba dřevin a trvalek	164
Ochrana chryzantém a spol.	196	Výsadba jehličnanů	148
Ochrana rostlin	113	Výsadba pivoňek	169
Omlazení dřevin	61	Výsadba rododendronů a spol.	64
Omlazení svídy	39	Výsadba živého plotu	81
Speciální stránka: Plody z přírody	176/177	Výsev dormantních semen	184
Prořezávání dřevin	132	Krok za krokem: Vždy správný řez	55
Prořezávání keřů kvetoucích na jaře	86	Krok za krokem: Zakořeňování řízků	195
Prořezávání keřů kvetoucích v létě	66	Zalévání stálezelených rostlin	210
Prořezávání šejřku	86	Zaštipování dřevin	87
Prořezávání zimostrázu	36	Zimní kontrola	209
Řez bobkovišně lékařské	63	Zimní ochrana dřevin	187
Řez dřevin	55	Info: Zimostráz pro jakýkoli účel	131
Řez komule	151	Krok za krokem: Získejte řízky svépomocí	129
Řez levandule a spol.	62, 133		
Řez ořešáku vlašského	159		
Řez vřesu	61		

Opatření při prořezávání

Info: Dřeviny dobře snášející radikální řez	39
Hnojení	60
Hnojení dřevin	132
Krok za krokem: Jak udržet levanduli hustou	62
Krok za krokem: Jak vytvořit špalír	120
Odstranění divokých výhonků	93
Odstranění maliníkových prutů	97
Omlazení dřevin	61
Omlazení svídy	39
Krok za krokem: Ovoce na malém prostoru	101
Péče o oleandr	149
Prořezávání bobulovitých keřů	136
Prořezávání dřevin	132
Prořezávání keřů kvetoucích v létě	66
Prořezávání ovocných stromů	98, 138
Prořezávání plaménků	36, 85
Prořezávání šeříku	86
Prořezávání trvalek	115, 152
Prořezávání vistárie	84, 130
Prořezávání zimozrázu	36

Řez bobkovišně lékařské	63
Řez bobulovin	200
Řez broskvoní a spol.	69
Řez dřevin	55
Řez keřů kvetoucích na jaře	86
Řez komule	151
Řez levandule a spol.	62, 133
Řez ořešáku vlašského	159
Řez růží	65, 114, 186
Řez vinné révy	47, 121
Řez vřesu	61
Řez vysokých trvalek	40
Stříhání živých plotů	109, 164
Tvarování dřevin	131
Tvarování špalíru	120
Tvarování větvených stromů	101
Krok za krokem: Vždy správný řez	55

Ovocné stromy

Hnojení ovocných stromů	44
Info: Když červi kazí úrodu třešní	99

Kontrola uskladněného ovoce	188
Množení bobulovin	118, 200
Množení hřížením	111
Info: Na stromě byste měli nechat...	96
Info: Odrůdy vhodné k uskladnění	154
Odstranění maliníkových prutů	97
Odstraňování výmladků	121
Ochrana rostlin	69, 99, 119, 139, 158, 189, 201
Ochrana vinné révy	159
Krok za krokem: Ovoce na malém prostoru	101
Speciální stránka: Plody z přírody	176/177
Prořezávání bobulovitých keřů	136, 200
Prořezávání ovocných stromů	98, 138
Protrhávání ovoce	96
Řez broskvoní a spol.	69
Řez dřevin	55
Řez ořešáku vlašského	159
Řez ovocných stromů	214/215
Řez vinné révy	47, 121
Info: Sklidte teď, konzumujte později	154
Sklizeň	188

Sklizeň bobulí	156
Sklizeň broskví	157
Sklizeň jablek	154
Info: Správný ovocný strom pro každou velikost zahrady	45
Tvarování špalíru	120
Tvarování větvenových stromů	101
Výsadba bobulovitých keřů	43
Výsadba ovocných stromů	45, 172
Krok za krokem: Vytváření špalíru	120
Krok za krokem: Vždy správný řez	55
Info: Zimolez kamčatský – „časně dozrávající plody“	43

Pěstování a setí

Dovýsev	89
Tip: Dovýsev až do vrcholného léta	94
Krok za krokem: Jak pikýrovat sazeničky	83
Krok za krokem: Jak založit trávník	110
Kontrola cibulí a hlíz	41
Kontrola semen	33

Tip: Kozlíček polníček – pochoutka nabitá vitaminy	155
Pěstování rajčat	71
Co dělat, když... petržel nechce vzejít?	68
Pikýrování	83
Info: Pozor, riziko botrytidy!	44
Předpěstování letniček	60
Předpěstování na okenním parapetu	34, 47, 71
Předpěstování popínavých rostlin	40
Přímý výsev	60
Rychlení cibulí a hlíz	67
Semenaření	110, 150
Info: Tito sprinteři vyplní mezery	114
Krok za krokem: Výsev do misek	35
Výsev dormantních semen	184
Výsev dvouletých rostlin	116
Výsev letniček a trvalek	114
Výsev medvědího česneku	188
Výsev ve skleníku	42, 170
Výsev venku	33, 42, 68, 94, 118, 136, 155, 170

Pěstování zeleniny

Tip: Dýně, které chutnají	171
Hrůbkování	118
Kontrola semen	33
Kontrola uskladnění	213
Tip: Kozlíček polníček – pochoutka nabitá vitaminy	155
Léčení plísňových onemocnění	140
Info: Medvědí česnek – zdravý a aromatický	188
Info: Náročné pěstování zelí	100
Info: Odolné odrůdy salátu	46
Ochrana před pozdními mrazy	83
Ochrana rostlin	119, 139, 158, 173
Pěstování brambor	67
Pěstování čekanky	212
Pěstování jahod	95, 137
Pěstování okurek	96
Pěstování paprik	98
Pěstování rajčat	71, 141
Pěstování rebarbory	189
Pokládání sítí na ochranu plodin	97

Info: Pozor, riziko botrytidy!	44
Předpěstování na okenním parapetu	35, 47, 71
Tip: Rostliny pod fólií	31
Info: Rozpoznání plísňových onemocnění	140
Sadba cibule	189
Skladování zimní zeleniny	201
Sklizeň	44, 119, 171
Svázání šterbáku	171
Udržování slimáků na uzdě	34
Tip: Uskladnění v krechtu chránícím před mrazem	213
Krok za krokem: Výsev do misek	35
Výsadba česneku	172
Výsadba ve skleníku	46, 70
Výsadba venku	70, 100, 139, 159
Výsev v interiéru	212
Výsev ve skleníku	42
Výsev venku	33, 42, 68, 94, 118, 136, 155, 188, 212
Vytvoření vyvýšeného záhonu	182
Založení pařeniště	31
Zaštipování špiček růžičkové kapusty	173

Plevel

Boj proti plevelům	111, 128
Obdělávání půdy	80
Péče v prostorách k zazimování	211
Shrabování listí	183
Vyhýbejte se plevelům a bojujte s nimi	58
Zahájení péče o trávník	57

Popínavé rostliny

Hnojení	112
Množení dřevin	112
Množení hřížením	111
Krok za krokem: Na cestě vzhůru	88
Ochrana rostlin	134
Péče o vistárii	84
Pěstování popínavých rostlin	81
Prořezávání plaménků	36, 85
Prořezávání vistárie	130
Předpěstování popínavých rostlin	40
Info: Skupiny plaménků podle způsobu řezu	36

Výsadba plaménků	166
Krok za krokem: Výsev do misek	35
Vyvazování popínavých rostlin	88
Zahájení hnojení	37

Půda a kompost

Aplikování mulče	56
Co dělat, když... cibule v zimě odumírají?	197

Speciální stránka: Dobrá půda je základ 104/105

Tip: Dostatek mulčovacích materiálů 56

Kompostování	182
--------------	-----

Info: Kompostovat, nebo ne? 182

Obdělávání půdy	54, 80
-----------------	--------

Odstraňování listů	197
--------------------	-----

Krok za krokem: Rozpoznání půdních typů	28
---	----

Rytí	195
------	-----

Krok za krokem: Správné složení	82
---------------------------------	----

Testování půdy	28
----------------	----

Info: Tyto živiny jsou nezbytné pro život 29

Úklid zahrady	180
---------------	-----

Vápnění půdy	194
--------------	-----

Vylepšování půdy	30
------------------	----

Vytvoření vyvýšeného záhonu	182
-----------------------------	-----

Speciální stránka: Zabraňte únavě půdy 204/205

Zahájení zeleného hnojení	181
---------------------------	-----

Speciální stránka: Základní vybavení a praktičtí pomocníci 50/51

Založení kompostu	82
-------------------	----

Tip: Zelené hnojení oživuje půdu 54

Kbelíkové rostliny

Hnojení	112
---------	-----

Je zimní ochrana nutná?	199
-------------------------	-----

Kontrola kbelíkovek	41
---------------------	----

Množení hřížením	111
------------------	-----

Množení kbelíkových rostlin	149
-----------------------------	-----

Množení řízkováním	129
--------------------	-----

Ochrana balkonových a kbelíkových rostlin	166
---	-----

Ochrana rostlin	134
-----------------	-----

Péče o kbelíkové rostliny	62, 133
---------------------------	---------

Péče o oleandr	149
----------------	-----

Péče v prostorách k zazimování	211
--------------------------------	-----

Pěstování rajčat	141
Přesazování kalokvětu	151
Přezimování kbelíkových rostlin	185
Vyhňte se zamokření	194
Vyklízení kbelíkových rostlin a péče o ně	89

Rostliny

Krok za krokem: Jak správně sázet	38
Krok za krokem: Jak vysadit živý plot	81
Nákup podzimních rostlin	168
Info: Odolné odrůdy salátu	46
Pěstování brambor	67
Pěstování jahod	95
Pěstování okurek	96
Pěstování rajčat	71
Info: Na podzim atraktivní trvalky odolné vůči zimě	168
Výsadba bambusu a péče o něj	84
Výsadba bobulovitých keřů	43
Výsadba cibule	189
Výsadba cibulovin	169

Výsadba cibulovin a hlízovin	93, 153
Výsadba česneku	172
Výsadba dřevin	32, 38
Výsadba jehličnanů	148
Výsadba letniček a balkonových květin	90
Výsadba lilií	198
Výsadba ovocných stromů	45, 172
Výsadba pivoňek	169
Výsadba plaménků	166
Výsadba rododendronů a spol.	64
Výsadba růží	64
Výsadba trvalek	66, 91
Výsadba ve skleníku	46, 70
Výsadba venku	70, 100, 139, 159
Výsadba zahradních květin	131
Výsadba živého plotu	81

Růže

Info: Dostupné skupiny růží	64
Hnojení	60, 167
Hnojení dřevin	132

Množení hřížením	111	Semenaření	110, 150
Ochrana rostlin	113	Info: Sklidte teď, konzumujte později	154
Info: Plísňové choroby růží	113	Skladování zimní zeleniny	201
Krok za krokem: Prořezávání růží – každá je jiná	65	Sklizeň	44, 95, 119, 137, 156, 171, 188, 213
Řez růží	65, 114, 186	Sklizeň bobulí	156
Výsadba dřevin	38	Sklizeň broskví	157
Výsadba růží	64, 198	Sklizeň jablek	154
Výsadba zahradních květin	131	Sklizeň vlašských ořechů	173
Zahájení hnojení	37	Info: Tady se sběr vyplatí!	150
Zazimování růží na kmínku	199	Tip: Uskladnění v krechtu chránícím před mrazem	213
Zimní ochrana dřevin	187	Info: Zpracování bylinek	137

Sklizeň a skladování

Kontrola uskladněného ovoce	188
Kontrola uskladnění	213
Tip: Máte chuť na levanduli?	133
Info: Odrůdy vhodné k uskladnění	154
Pěstování rebarbory	189
Petržel: sklizeň semen	157
Speciální stránka: Plody z přírody	176/177
Info: Pozor, riziko botrytídy!	44

Škůdci

Aplikování mulče	56
Boj proti mšicím	79
Boj proti škůdcům	57
Boj s hraboši	209
Boj s lalokonoscem	85
Boj s mravenci	108
Info: Když červi kazí úrodu třešní	99
Kontrola kbelíkovek	41

Kontrola uskladněného ovoce	188
Info: Květy, nebo poupata? Ošetření ovoce a bobulovin postřikem	69
Ničení vajíček slimáků	183
Speciální stránka: Noví hosté v zahradě	124/125
Odpuzování vos	141
Ochrana rostlin	63, 69, 99, 113, 119, 139, 134, 187, 210
Sklizeň jablek	154
Udržování slimáků na uzdě	34
Výsadba ovocných stromů	45, 172

Trávník

Hnojení trávníku	183
Krok za krokem: Jak založit trávník	110
Ochrana rostlin	134
Péče o trávník	128, 209
Speciální stránka: Problémy s trávníkem	144/145
Příprava zimní ochrany	165
Výsev trávníku	165
Zahájení péče o trávník	57
Zakládání trávníku	110

Trávy

Chraňte trávy a další trvalky	197
Kontrola zimní ochrany	41
Údržba travin	39
Vyhňte se zamokření	194
Výsadba bambusu a péče o něj	84

Trvalky

Co dělat, když... cibule v zimě odumírají?	197
Dělení trvalek	67, 116, 152
Hnojení	60, 112, 167
Hnojení dřevin a trvalek	132
Množení a dělení pivoňek	186
Množení dělením	59
Množení řízkováním	129
Množení trvalek a dřevin	135
Odstraňování listí	197
Ochrana chryzantém a spol.	196
Pěstování trvalek	91
Prořezávání trvalek	115, 152
Info: Rostliny vhodné pro řízkování	135

Řez vysokých trvalek	40
Semenaření	110, 150
Speciální stránka: Stanoviště pro trvalky	74/75
Co dělat, když... trvalky padají k zemi	91
Udržování slimáků na uzdě	34
Info: Včasné dělení trvalek	152
Krok za krokem: Výsev do misek	35
Výsadba dřevin a trvalek	164
Výsadba pivoňek	169
Výsadba trvalek	66, 91
Výsev dormantních semen	184
Výsev letniček a trvalek	114
Zahájení hnojení	37

Vinná réva

Ochrana vinné révy	159
Řez vinné révy	47, 121

Zahradní květiny

Info: Balkonovky pro extrémní stanoviště	90
Dovýsev	89
Kontrola semen	33
Kontrola zimní ochrany	41
Nákup jarních květin	37
Nákup podzimních rostlin	168
Ochrana balkonových a kbelíkových rostlin	166
Ochrana rostlin	134
Péče o balkonové květiny a letničky	130
Předpěstování letniček	60
Přímý výsev	60
Semenaření	150
Info: Tito sprinteři vyplní mezery	114
Udržování slimáků na uzdě	34
Krok za krokem: Výsev do misek	35
Výsadba letniček a balkonových květin	90
Výsadba zahradních květin	131
Výsev dvouletých rostlin	117
Výsev letniček a trvalek	114
Zazimování zahradních květin	184

Zalévání

Péče o kbelíkové rostliny	133
Péče v prostorách k zazimování	211
Šetřete vodou	129
Výsadba dřevin	38
Výsadba letniček a balkonových květin	90
Výsadba venku	139
Zalévání stálezelených rostlin	210
Zavlažování	78, 108

Zařízení a údržba

Obdělávání půdy	54
Údržba zahrady	59
Úklid zahrady	180
Speciální stránka: Základní vybavení a praktičtí pomocníci	50/51
Zazimování nářadí	194

Zimní ochrana

Tip: Bílý nátěr ovocných stromů	201
Co dělat, když... cibule v zimě odumírají?	197
Chraňte trávy a další trvalky	197
Je zimní ochrana nutná?	199
Kontrola cibulí a hlíz	41
Kontrola zimní ochrany	41
Ochrana balkonových a kbelíkových rostlin	166
Ochrana před pozdními mrazy	83
Příprava zimní ochrany	165
Shrabování listí	183
Údržba jezírka	187
Úklid zahrady	180
Vyhňte se zamokření	194
Zazimování růží na kmínku	199
Zazimování kbelíkových rostlin	185
Zazimování zahradních květin	184
Zimní kontrola	209
Zimní ochrana dřevin	187

Praktická část

Nejste si jisti, kdy nejlépe provést určitý zahradnický úkon? Pak se podívejte do Rychlého vyhledávače. Ten vás navede přímo na správné roční období. Nebo chcete vědět, jaké práce je třeba na zahradě kdy provést? Není nic jednoduššího: v praktické části jsou shrnuty všechny důležité zahradnické práce pro každé roční období.

Každá z těchto kapitol je rozdělena do tří částí: obecná zahradnická praxe, okrasná zahrada a jedlá zahrada. V rámci těchto kategorií jsou všechny činnosti řazeny formou klíčových slov. Jsou uspořádány podle následujícího schématu:

- 1 Symbol:** Označuje kategorii, do které daná zahradnická práce patří.
- 2 Klíčové slovo:** Označuje činnost, která má být provedena v daném okamžiku.
- 3 Krátký text:** Podrobněji popisuje danou činnost včetně jejího významu v kontextu ročního období.
- 4 Vysvětlení:** Zahradničí specialisté poskytují potřebné základní znalosti a vysvětlují, jak činnosti profesionálně provádět. Prozradí navíc tipy ze své každodenní praxe.
- 5 Odkazy na stránky:** Odkazují na související činnosti ve stejném nebo jiném ročním období a na slovníček pojmů.

1 2

Vylepšování půdy

3

Pokud znáte vlastnosti půdy ve své zahradě, můžete přijmout konkrétní opatření k jejímu vylepšení.

4

Změňte strukturu půdy

Příliš mnoho písku nebo příliš mnoho jílu? Oba extrémy vám mohou způsobit problémy. Situaci můžete napravit již nyní, před zahradnickou sezonou, pomocí následujících opatření:

→ **Písčité půdy** lze vylepšit přidáním bentonitu. Skládá se z bobtnavých jílových minerálů, které zadržují vodu a živiny jako houba.

→ **Jílovité půdy** lze vylepšit smícháním s pískem, stačí 5–10 cm.

→ **Přídavek minerálního prachu** (např. Thomasovy moučky) má pozitivní vliv na strukturu půdy a zároveň dodává cenné stopové prvky (→ Slovníček, str. 218 ad.).

→ str. 28, Testování půdy

→ str. 54, Obdělávání půdy

5

PŘEDJAŘÍ 26

ČASNÉ JARO 52

VRCHOLNÉ JARO 76

ČASNÉ LÉTO 106

VRCHOLNÉ LÉTO 126

POZDNÍ LÉTO 146

ČASNÝ PODZIM 162

VRCHOLNÝ PODZIM 178

POZDNÍ PODZIM 192

ZIMA 206

Všechno má svůj čas

Tato věta platí i pro zahradu. Protože stejně jako vše v přírodě i dění na zahradě podléhá času, a tedy i klimatu. Vývoj vegetace však nezávisí na měsíci uvedeném na stránce kalendáře, ale na povětrnostních podmínkách, jaké v daném roce nastanou. Fenologický kalendář proto vychází ze znamení, která jasně ukazují, jak daleko se příroda již rozvinula. A tato znamení pak naznačují začátky deseti „fenologických období“.

Deset ročních období? To zní složitě. Jedná se ale o praktický přístup, pokud chcete na zahradě provádět nadcházející práce ve správný čas. Dobře známé rostliny vám svým vývojovým stadiem ukazují, jak dalece se již vegetace rozvinula. A můžete si být jisti, že se například sněženka nesplete, když svým květem naznačuje předjaří a ohlašuje tak začátek nového zahradnického roku. Nezáleží na tom, zda sněženka otevře své květy v lednu, nebo v březnu. Fenologické hodiny mají jinou časomíru a jdou každý rok jinak. Může se tedy stát, že v jednom roce trvá zima déle než v jiném. To pak

zpožďuje vývoj v přírodě i na zahradě. A my sami i naše vnitřní hodiny jsme stále nastaveni na „zimu“, i když stránka kalendáře už ukazuje „březen“. V tomto smyslu fenologický kalendář koreluje s naším vlastním vnímáním přírody a času. Na sezonní vývoj přírody však nemá vliv pouze počasí. Záleží také na zeměpisné, a tedy i klimatické poloze vaší zahrady. Každý si jistě všiml, že v mírných pobřežních oblastech nebo v místech, kde se pěstuje vinná réva, se vegetace rozvíjí dříve než ve vyšších nadmořských výškách nebo v drsných horských

oblastech. Někdy stačí jen několik kilometrů, aby byl rozdíl velký. V centru metropole, nacházející se v údolí řeky, může sníh dávno roztát, zatímco v okolní krajině je stále souvislá sněhová pokrývka. V závislosti na tom, do jaké míry se již příroda v těchto podmínkách rozvinula, bude třeba dříve či později provést také opatření na zahradě. S fenologickým kalendářem může každý sám vidět, kdy jsou na řadě určité práce. Díky vašemu osobnímu vnímání – „kvetou sněženky“ – sami víte, co byste měli v danou chvíli na zahradě dělat a s čím byste měli ještě chvíli počkat.

Kalendář přírody

Podle fenologického kalendáře (→ obrázek na str. 23) je rok rozdělen do deseti fází. Na rozdíl od astronomických nebo kalendářních ročních dob není začátek a konec těchto fenologických období pevně stanoven na určitý den. Jsou závislé na vývoji v přírodě, který probíhá každý rok jinak.

Ke každému fenologickému období lze přiřadit určité indikační rostliny. Například plné jaro začíná rozkvětem jabloní – a ten v jednotlivých letech a také regionech nastává v různých termínech. Příjemným vedlejším efektem tohoto způsobu uspořádání času je, že fenologický kalendář umožňuje vědomější pohled na přírodu, dovoluje více ji prožívat, vnímat a cítit se opět o něco více ve spojení s matkou přírodou.

Deset ročních období

→ **Předjaří** začíná rozkvětem lísky, sněženky a bledule otevírají své bílé zvonky. Konec ohlašuje rozkvět vrby jívy.

→ Následuje **časné jaro**, které se vyznačuje žlutými masami květů zlatice, ale také spíše nenápadnými květy bobulovin, např. angreštu. Časně kvetoucí ovocné stromy jako třešeň, švestka,

hrušeň a trnka se zahalují do květů, rozvíjejí se listy brýzy a buku.

→ **Vrcholné jaro** je naplněno vůní šeríků a koruny jabloní tvoří bledě růžové obláčky. Jírovce se zdobí rozkvetlými svícemi, habry a duby rozvíjejí své jemné zelené listy.

→ **Časné léto** se vyznačuje krémově zbarvenými talíři kvetoucího bezu a na zahradě září makové květy. Na loukách a obilných polích vrcholí rozkvět, koncem časného léta probíhá první senoseč. Bohužel mnoho alergiků je nyní také ve stavu vysoké pohotovosti před sennou rýmou.

→ Ve **vrcholném létě** nadechujeme jemnou vůni lipového květu, dozrává první rybíz a angrešt, ozimé žito je připraveno k sklizni. Kvetou brambory a čekanka.

→ V **pozdním létě** se vřesoviště rozzáří do fialova; jeřabiny a rané odrůdy jablek a švestek jsou již zralé a sklizeň obilí je v plném proudu. Na řadě je druhá sklizeň sena.

→ Jakmile dozrávají bezinky a kvetou ocúny, mluvíme o **časném podzimu**. Také ovocné stromy jsou nyní plné plodů a čekají na sklizeň. K radosti dětí vypadávají ze svých pichlavých slupek lesklé hnědé kaštiny.

→ Když se lesy a zahrady rozzáří ohnivými barvami odcházejícího listí, je tu **vrcholný podzim**. Žaludy jsou všude zralé a padají ze stromů. Pozdní brambory jsou připraveny ke sklizni.

→ **Pozdní podzim** vede ke klidu rostlin. V této fázi dochází k všeobecnému opadu listí a ke konci vegetačního období. Zvířata hledají útočiště, kde by mohla přežít zimní chlad.

→ **Zima** uzavírá rok. Na začátku klíčí ozimé obiloviny. Ale i nyní je na zahradě stále živo: koneckonců stále kvete vlník a čemeřice. Ke konci období začíná kvést líska.

Tři oblasti zahrady

Tato kniha rozděluje zahradní rok na deset ročních období podle fenologického kalendáře. Každé roční období je dále rozděleno na tři části:

Obecná zahradnická praxe

V této části jsou popsány základní činnosti, které se na zahradě opakovaně provádějí. Kultivace půdy, rozmnožování rostlin, ale i prořezávání, ochrana před škůdci, péče o trávník, hnojení a údržba, které se nevztahují konkrétně na

určitý druh nebo skupinu rostlin. Jedná se o základy zahradničení, takříkajíc „malou násobilku hobby zahradníka“.

Okrasná zahrada

V této části se dozvíte, jaká konkrétní opatření je třeba přijmout ohledně okrasných rostlin. Obvykle se o nich hovoří u konkrétních skupin rostlin typických pro okrasné zahrady – stromy, keře, trvalky nebo letničky. Mnoho otázek se však také týká přímo konkrétní rostliny. Odpovědi jsou proto jak obecné, tak i velmi specifické.

Jedlá zahrada

Tato část se v podstatě týká všeho, co chcete během celého roku na zahradě zasít a zasadit pro kulinářské potěšení a později sklídit a zužitkovat. Patří sem samozřejmě všechny běžné druhy zeleniny, které můžete pěstovat venku i pod sklem, stejně jako ovoce a bobuloviny. Zejména pokud jde o hubení škůdců a hnojení, jsou postupy v jedlé zahradě pochopitelně trochu jiné než v zahradě okrasné. Použité přípravky na ochranu rostlin by totiž v žádném případě neměly mít negativní vliv na vaše zdraví.

Koneckonců byste si měli později s klidným svědomím doma vypěstovanou zeleninu vychutnat!

V rámci těchto tří kategorií

V jednotlivých kapitolách vysvětlují zahradničí odborníci všechny důležité úkony, které se provádějí v jednotlivých ročních obdobích. K lepšímu pochopení přispívají další prvky:

→ **Obrázky:** Fotografie nebo grafika někdy vydá za tisíc slov. Proto je text v klíčových bodech podpořen příslušnými ilustracemi.

→ **Posloupnost kroků:** Někdy je nesmírně složité prezentovat fakta pouze slovy. Zejména sled prací lze obvykle mnohem lépe vyjádřit pomocí obrázků. V těchto případech najdete u nejdůležitějších témat posloupnost kroků, které názorně ukazují, jak byste měli určité úkony provádět.

→ **Rámečky s informacemi a tipy:**

Ti, kteří hledají maximum informací na první nahlédnutí, najdou to, co žádají, v barevně odlišených rámečcích s informacemi a tipy. Najdete zde doplňující vysvětlení s praktickým významem, preventivní tipy a také seznamy, které vám pomohou při výběru rostlin. Tyto přehledy samozřejmě nejsou kompletní

(to by nebyla ani celá knihovna...), ale v zahradním centru vám pomohou zorientovat se v džungli různých druhů.

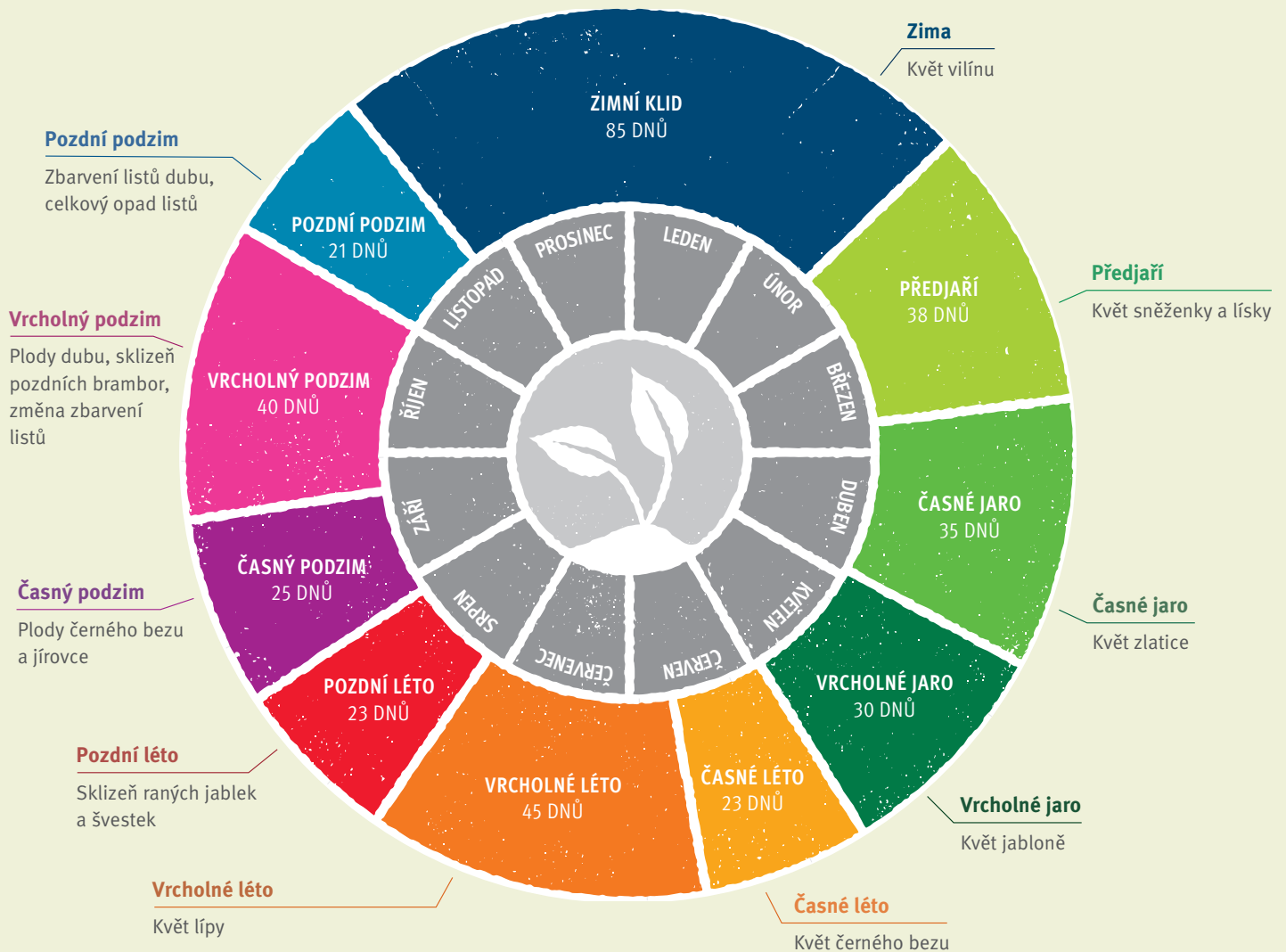
→ **Co dělat, když...:** Znáte tyto situace? Něco se pokazilo a vy nevíte, jak problém odstranit. Odborníci vědí, co dělat, „když dojde k nejhorsímu“. A na základě svých bohatých zahradnických zkušeností vám nabídnou možná řešení, která budou pravděpodobně úspěšná.

→ **Často kladené dotazy:** Na konci každé sezonní kapitoly naleznete odpovědi na často kladené otázky, které jsou na zahradě aktuální v daném ročním období. Jedná se o další odborné tipy z oboru, které vám usnadní život na zahradě.

→ **Speciální stránky:** Lze je snadno nalézt roztroušené na konci různých kapitol. Prohlubují základní zahradnické otázky spoustou obrázků a pomáhají například při hledání správného nářadí.

Znovu a znovu, nebo jen jednou?

Mnoho činností je třeba provést pouze jednou během zahradnického roku nebo jsou úspěšné pouze tehdy, pokud jsou provedeny v určitou dobu – například prořezávání keřů, trvalek a stromů nebo hnojení a boj proti specifickým škůdcům, které lze řešit pouze v určitém

Jedinečný roční plánovač pro zahrádkáře

Plánujte zahradničení
podle fenologického kalendáře!

V NĚMECKU
PRODÁNO
PŘES 100 000
VÝTISKŮ

- **Rychlé vyhledávání:** Pomocí klíčových slov snadno najdete nejvhodnější termín pro každou činnost na zahradě, ať už se jedná o setí, sázení, ošetřování či prořezávání.
- **Správné načasování:** Nezáleží na tom, kde žijete a jaké je počasí – přírodní jevy, jako rozkvet jablek či první zralé švestky, vám naznačí, kde je třeba přiložit ruku k dílu.
- **Zahradnické dovednosti v praxi:** Názorné obrazové sekvence vysvětlují důležité postupy zahradnické práce krok za krokem.
- **Otázky a odpovědi:** Zkušení odborníci na konci každé kapitoly nabízejí osvědčené rady k řešení problémů a odpovídají na často kladené otázky.

ISBN 978-80-7670-215-8

9 788076 702158

WWW.KNIHYKAZDA.CZ